

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FÉDÉRATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

1 май със CNT в Лил 5

Репортаж от тазгодишния протест на анархосиндикалистите във френския град и съпътстващата го политически колорит.

България – страната на боя 6

Крайно време е да осъзнаем колко е голям всъщност проблемът с уличното насилие.

Неефективното гражданско общество 8

Проблемите на гражданското общество в България днес.

Ботев, Шейтанов и революционния дух 8

2 юни ни напомня да се връщаме постоянно към изворите на революционното слово и дело.

Какво празнуваме на 9 май?

Денят на победата, Денят на Европа или празник на възтържествувалата експлоатация.

ЗА „ИНЦИДЕНТА“ В ТРАМВАЙ №20 И „АНАРХИЧНИТЕ ДВИЖЕНИЯ“

Кой кой е

в трамвайната и в голямата политика

отворено писмо до министър Цветанов
» » на страница 2

ИСТИНСКОТО ЛИЦЕ НА НЕОЛИБЕРАЛИЗМА

Гръцката криза

Благодарение на Нейно Величество Глобализацията се научихме да ядем, да се обличаме, да слушаме музика и да мислим еднакво. Медии, разбира се, са послушен

помощник на силните за оформяне на глобализирано еднакво мислене чрез „информацията“, която ни подават. Едно и също обяснение за събитията се спуска и по един и същ начин се възпроизвежда масово. Колко им е лесно – подават смляна храна, а чрез удобните медии, които копират едни от други, народите я консумират. Навсякъде.

Начинът, по който масите разбират „гръцката криза“, е показателен

Основната причина за повишаването на гръцкия дефицит по общото мнение е „охолният живот на гръците“, „прекалено многото права“ или „големите заплати на държавните служители“. По

» » продължава на страница 4

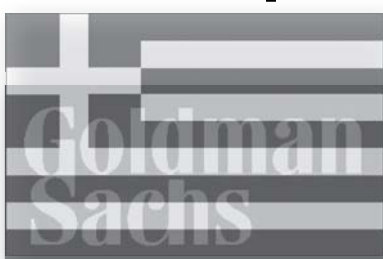
ГОЛЕМИЯТ БАНКОВ ОБИР

Голдман Сакс откъснали \$300 млн. от Гърция

Козметична игра с дефицита

Банкерите от Уол Стрийт са взели активно участие в разгръщането на катастрофалната дългова криза на Гърция. Още преди 9 годи-

ни инвестиционната банка Голдман Сакс е помогнала на разорената страна да прикрие дългове за милиарди долари срещу щедра отплата, пише Ню Йорк Таймс.

» » продължава на страница 4

НОАМ ЧОМСКИ:

Много анархисти, малко анархизъм

Каква е вашата критика към днешното анархистическо движение?

В него има значителен брой хора. Впечатляващ брой, които по някакъв начин се считат свързани с това, което те наричат анархизъм, но има ли наис-

тина едно движение, което може да се сравни със съществуващото в миналото? Преди 20 години бях в Магрид. Беше 1 май, имаше огромна манифестация със стотици хиляди хора от CNT. Каквато и да е крити-

» » продължава на страница 2

1 МАЙ

Защо ФАБ не проведе шествие на 1 май

Тази година Федерацията на анархистите в България не проведе традиционната си публична проява в центъра на София по повод 1 май – международният ден за солидарност с борбите на трудещите се. Причината е заявеното намерение на БСП да организира първомайски „протест“, с който на практика узурпира 1 май за конюнктурни политически цели.

Т. нар. социалисти, докато бяха на власт и провеждаха грабителска и анти-социална политика, отбелязваха 1 май с бира-скара, овехтели шлагери и мажоретки с червени потници. А сега изведнъж се сетиха, че това всъщност е ден за протест. Псевдосоциалното бръщолевене на ръководителите на бившата компартия, цели да заблуди хората и да прикрие тежката отговорност на „столетницата“ за сегашното трагично социално-икономическо положение и моралната катастрофа на обществото. За никого не е тайна кои са архитектите на необуздания грабеж, наречен „преход“, кои създадоха дивашкия капитализъм, олигарсите, му-

трите и всички останали кърлежи, пиеци кръв от измъченото тяло на българския народ.

Затова, господа псевдосоциалисти, долу ръцете от 1 май!

Другите две прояви – на носталгично настроени пенсионери и на групичка неофашисти – са допълнителна причина да се дистанцираме от всякаква публичност.

Синдикатите, които в последните години на 1 май похапваха бесепарски кебапчета в Борисовата градина, се опитват с различни инициативи да спасят малкото авторитет и доверие което работниците имат към тях, но това, от което истински се нуждаят трудещите се в България, е нов, борбен работнически синдикат и скоро той ще е факт.

Тази година на 1 май ФАБ проведе серия координирани акции в София и страната за непосредствен контакт с хората и привличането им за каузата на Свободата и Социалната справедливост. Повече подробности за тях – на страница 2.

Солидарността между хората е нашето оръжие срещу властта!

Кой кой е в трамвайната и голямата политика

Отворено писмо го министър Цветанов

Уважаеми г-н Цветанов,

Повод за това писмо са Ваши изявления пред медиите и публикации на Пресцентъра на МВР по повод нападение, извършено от неонацисти над младежи в трамвай №20 на 06.06.2010 г. и квалифицирано от Вас и Ваши служители от Пресцентъра като „конфликт между леви и десни анархисти“, „сблъсък между анархични движения“ и прочие неща, които нямат нищо общо с истината. Последвалото отразяване на случая в медиите за пореден път демонстрира факта, че начина, по който журналистите (с някои изключения) отразяват новините и събитията у нас, общо взето се изчерпва с компютърната операция „копи-пейст“.

Тъй като смятаме, че пред медиите просто сте казали това, което са Ви докладвали, за Ваше сведение, за сведение на журналистите от Пресцентъра на МВР, както и на съответните офицери от СДВР, ще изясним истинската „фактическа ситуация“ по този случай, като ще си позволим да разширим малко въпроса и да покажем взаимовръзката между „инцидентите в градския

транспорт“ и „голямата политика“.

На 06.06 в трамвай №20, 15 члена на неформалната неонацистка организация „Национална съпротива“ нападат и жестоко пребиват 4 момчета от комунистическото движение „23 септември“, отиващи на протест за правата на емигрантите, организиран пред дома за временно настаняване в Бусманци. „Национална съпротива“ се състои от хора, бивши членове на съюза на Боян Расате, многократни участници в побоища и засади над активисти, хулигански прояви и политически провокации като режисирания „протест от 14 януари“. Въпреки това, до този момент, властта в лицето на МВР по никакъв начин не възпрепятства дейността на тази група, а бездействието на „компетентните органи“ не може да бъде тълкувано по друг начин освен като поощрение, което може да се дължи на три неща – некомпетентност, вербовка или разпънат над неонацистите политически чадър. През месец януари 2010 г., един от пострадалите вчера, Борис Боев, беше причапан близо до дома си и

бит по начин, който не може да бъде квалифициран грубо, освен като опит за убийство. По думите на лекарите до най-лошото не се е стигнало само заради силния организъм на Борис. Извършителите бяха същите, те бяха посочени поименно от потърпевшия, но МВР и прокуратурата не наказаха виновните, с което носят пряка отговорност за вчерашния тежък „инцидент“, който изобщо не е инцидент.

Както се вижда, в хронологията на „инцидента“, нито като нападател, нито като потърпевши, има замесени анархисти. Затова буди недоумение защо разследващите полицаи са се насочили към обяснение на случая като „сблъсък между анархисти“. На протеста в Бусманци имаше и група от Федерацията на анархистите в България – може би „агресорите“ този път обрчаха „мишената“?

Такива понятия като „леви или десни анархисти“ не съществуват и не се използват. Има анархизъм и анархисти и само от обща култура би трябвало да се знае нещо за идеите, историята и дейците на това движе-

ние, както по принцип, така и конкретно в България.

За нас е напълно разбираем журналистическо-полицейския идеологически мишмаш от вчера, тъй като същият хаос царя и в „официалния политически живот“, където „левицата“ всъщност е крайна десница, защитаваща интересите на едрият капитал, натрупан от 20 години грабеж, „десницата“ обслужва „левицата“, а „центърът“ е в тях.

Идеалистично настроените млади хора, които искат свобода, справедливост и възмездие за престъпниците, са единственият истински и последователен враг и заплаха за тези, които реално управляват България – червената буржоазия (мутро-олигархията) и нейният „щит и меч“ – „бившата ДС“. Последните ограбиха българския народ, стопиха го с една трета с геноцидна политика и не биха се спрели и пред това да го унищожат докрай, ако от това зависи господството им. Тъй като поради липса на кандидати за идеалисти тази заплаха е засега само потенциална, срещу опозиционно настроените хора и организации не се използва в пълния ѝ

капацитет и инструментариум репресивната машина на държавата, а се използват „неотговорни фактори“ като въпросните неонацистки хулигани. Това е необходимо да разберат неотговорните държавни служители и копипейстаджиите от медиите, за да си обяснят „инцидентите в градския транспорт“, да не говорим за кашата в политическите ориентации.

Г-н Цветанов, това, което публично се афишира като основна цел на управлението на ГЕРБ, е борбата с престъпността и корупцията. Ако вярваме на Вашия лидер и министър-председател, това правителство официално обяви война на мафията в България. По наше мнение, това стана неволно и под външен натиск, но все пак по това направление предприехте, макар и нерешителни, някои стъпки в правилна посока.

За Ваше сведение, със същата тази мафия, която допреди 10 ноември се наричаше Политбюро и ЦК на БКП, ние, анархистите в България, сме във война от 1945 година и тази война не е приключила! За разли-

» » продължава на страница 3

НОАМ ЧОМСКИ:

Много анархисти, малко анархизъм

» » продължава от страница 1

ката срещу анархистите в Испания, това беше нещо на място, от което се излъчваше сила. Анархизмът в САЩ днес е разпокъсан – една секта се бори срещу друга, всяка група се занимава най-вече с атаки срещу другите. Само от време на време се извършва важна работа и е трудно да си представиш, че всички тези хора виждат себе си като едно анархистическо движение – част от една активна левица. Интересите на различните групи се разминават. Ако минете по главните коридори на Масачузетския технологичен институт, ще видите множество активни, ангажирани с най-различни дела студенти, но те са разединени и между тях няма координация. Има разпадане на секти и липса на взаимна толерантност. Затова основната ми критика е, че това движение трябва да започне да се **организира** и да преодолее разцепленията си.

Ние нямаме точни отговори на всички въпроси за това какъв вид общество желаем, следователно има място за конструктивни и смислени дискусии относно

нашата тактика, нашите приоритети, за да се преодолее разпокъсаността и сектантството. За съжаление, много рядко наблюдавам такива спокойни и културни дискусии между другари.

На въпроса как да бъдем по-ефикасни, с какво да започнем? Не е нужно човек да помни всички проблеми, които стоят пред човечеството, но най-тежките не бива да изпускаме от погледа си. Например въпроса за замърсяването и разрушаването на околната среда. Анархистите трябва да обърнат нужното внимание на тази тема, тъй като тя е свързана с политически, но и с технологични решения. Съществува течение в анархизма, което е против науката, а таква отношение по екологичните въпроси е опасно – ние ще се нуждаем от още по-развита технология, за да може човечеството да преодолее заплахите, като не забравяме, че трайното решение на тези проблеми е невъзможно без **радикална социална промяна**.

Трябва да сме наясно, че не е достатъчно да искаме едно справедливо общество. Ако искаме да бъдем ефикасни, трябва да правим

разлика между това, което предлагаме, и действията в негова подкрепа. Например, от една страна ние предлагаме всички да живеем в мир, обич, без йерархия, като кооперираме силите си. Това са прекрасни предложения, но за да ги постигнем, се нуждаем от ясни и конкретни цели, като очертаем пътя от днешното статукво до целта. Затова най-напред ще ни бъде необходимо да опознаем социалната и икономическата действителност и да развием идеи как да създадем институции на бъдещето в рамките на съществуващото общество, за да го про-

меним по-лесно. Тези стъпки трябва да бъдат съобразени с днешната действителност, а не да ѝ обръщаме гръб. Това е единственият начин да бъдем ефикасни.

Ако разгледаме сериозните анархистически списания, например английското Freedom („Свобода“), което е едно от най-старите, ще установим, че то се занимава най-много с реформаторските въпроси и аз мисля, че така трябва да бъде: правата на работниците, екологичните теми, проблемите на социалната справедливост. Това е нужно, за да се поддържа курсът към една сериозна дългосрочна промяна. Ако ние поддържаме само крайните цели, без да подкрепяме ежедневните конкретни стъпки към тях, това ще ни изолира като активисти и ще доведе до разцеплението ни в многобройни секти, до стесняване на мисловния хоризонт, липса на солидарност и на обща борба, което е днешната патология на маргинализираните сили на левицата.

Тъй като ние се стремим към общество без държава, това не означава ли, че трябва да бъдем против всякакви мерки в

днешно време, които държавата предприема и които я правят по-силна, макар някои да считат, че такива мерки ограничават властта на едрият капитал?

Много изследвания показват, че властта на големите корпорации е пряко свързана с привилегиите, предоставени им от страна на държавата, и че правителството е пленник на частните интереси. Ако нещата стоят така, премахването на държавата не е ли по-печелившата стратегия?

Отговорът е много прост. Това не е никаква стратегия. Едно голо „Да разрушим държавата!“ има същата стойност като „Да има мир и справедливост“. Въпросът е как да започнем? Познаваме ли пътя? Ако направим това утре, всичко ще се разпадне, защото в момента няма какво да поставим на нейно място. Ако имахме мрежи от кооперативи, от комунални организации, контролирана от работниците индустрия и то на международно ниво, тогава можем да говорим за разрушаване на държавата.

» » продължава на страница 3

ЗА „ИНЦИДЕНТА“...

1 МАЙ

Кой кой е...

» » » продължава от страница 2

ка от Вашата война, в която досега няма нито един изстрел, ние сме дали стоцици убити и хиляди репресирани през последните на сто години от историята на България!

Като заключение искаме да кажем, че смятаме за недопустимо публично опростачване на анархистическите идеи, свеждането им до хулигански прояви по автобусите или поставянето им на „един тезгях“ с организации и идеи, които по своя характер са престъпни както по българското, така и международното законодателство, което уж защитава.

ФАБ и нейните членове многократно са ставали мишена на подобни нападения като вчерашното и настояват за пълно и безкомпромисно разследване на „инцидента“ от трамвай №20. То обаче не трябва да се ограничи само до конкретните извършители, а да стигне и до поръчителите и политическите покровителите на маскираните хулигани. •

**Федерация на анархистите
в България
07.06.2010 г.
София**

Първомайски акции на ФАБ

Както всяка друга година, така и тази, Федерацията на анархистите в България (ФАБ) не изневери на себе си и на идеите си и на 1 май отново даде е своя принос в борбата за работнически права и социална справедливост.

Десетки хиляди листовки заляха София, Перник, Кюстендил и достигнаха до много обикновени трудови хора. Листовки бяха раздавани и пред комбината Кремиковци.

С призови и статистически данни листовката на ФАБ, публикувана в миналия брой на вестника, напомни на хората, че не са нито роби, нито работи, че трябва да се организират в независими синдикати и да се борят за правата си.

На 1 май сутринта един от основните мостове в София осъмна с голям транспарант „Заедно срещу гържавата и капитала“. Десетки анархистически графити

се появиха на публични места в столицата и други градове.

По същото време представителна група от ФАБ посети Скопие, където участва в протестно шествие, организирано от местната анархистка група и младежи с леви идеи. Участваха и другари от Солун. Подобен първомайски протест с участието на анархисти се организира за пръв път в Македония. С излизането си на улицата в този ден, македонските анархисти дадоха заявка за ежегодното отбелязване на 1 май.

Тамошните синдикати, подобно на нашенските, пасуваха на 1 май и не излязоха в защита на работническите права. Това беше и акцентът, поставен от анархистите – нуждата от нов работнически синдикат, който да обедини борбите за по-добри условия на труд.

Присъствието на участници в протеста от България и Гърция, освен интернационалната солидарност, показа и анархистката позиция както против македонизма и шовинистичната политика на правителството на Никола Груевски, така и против националната по-

литика на България и на Гърция. Участниците призоваха за балканска солидарност срещу експлоатацията и отровата на национализма.

Шествието започна от сградата на социалистическия синдикат, мина през парламента и завърши на централния площад в Скопие (на снимката). Скандираха се лозунги на различните езици: „1 май не е ден за скра, а борба за права“, „България, Гърция, Македония – врагът ни е в банките и министерствата“, „Солидарността между хората е нашето оръжие срещу властта“ и други.

От трибуната след края на шествието се представиха проблемите на трудежите се в Македония. Остро се критикуваха мерките на правителството за вдигане на пенсионната възраст (63 години за жените и 67 за мъжете), за да останат пари за пенсии само на малцината, които оцелеят. Това от своя страна ще влоши още повече положението на младите хора в Македония, които и без това трудно намират работа и търсят препитание основно в столицата Скопие или в чужди страни, включително в България.

След края на протеста анархистите организираха палатков лагер в планината Водно край Скопие. Проведоха се разговори на различни теми, засягащи социално-икономическата ситуация в Македония, България и Гърция, и се набелязаха бъдещи общи действия. Остатъкът от вечерта премина с народни песни и веселие около огъня.

На следващия ден, след опаковането на багажа, се изчисти цялата местност, в която беше разположен лагерът. Освен пълното безхаберие към социално-икономическите проблеми, местното правителство явно беше абдикирало и от екологичните такива.

По обяд анархистите от България и Македония организираха честване в памет на Гоце Делчев, посетиха гроба му, отбелязвайки 97 години от убийството му и си направиха обща снимка за спомен. Анархистите демонстрираха, че тиражираните от медиите различия между тях не съществуват, да се почитат общите герои е възможно и без правителствата на двете държави и деленето на революционери по национална принадлежност е манипулация. •

НОАМ ЧОМСКИ:

Много анархисти, малко анархизъм

» » » продължава от страница 2

В днешния свят една такава позиция остава на чисто академично ниво. Ние трябва да се занимаваме с реалностите. Има различни системи на властта, които са пряко свързани една с друга. Една от тях е властта на капитала и тя е може би най-опасната, тъй като представлява частна тирания без обществен контрол и е пряко свързана с държавната власт.

Да разгледаме системата на здравеопазването – каква е нашата стратегия, за да се борим срещу факта, че милиони хора в САЩ нямат никакво здравно и социално осигуряване? Това е истински проблем. Частната здравна система е овладяна от фармацевтичните фирми и правителството няма възможност да определя цените на лекарствата. Следователно днес имаме здравеопазване, което е строго организирано в унисон с интересите на властта и богатството. Тази система е много опасна за обикновените хора и е много изгодна за богатите. Трябва да се занимаем и с краткосрочните отговори на проблемите на

„Ако не организираме работниците около днешните им проблеми, няма да имаме движение.“

хората. Какво иска една много голяма част от населението? Да се установи една разумна социална система за здравеопазването. Тази цел се поддържа от населението и се отрича напълно от мрежите на държавата и частния капитал, но това не значи, че днешната система в тая сфера не може да бъде разрушена.

Как да се отнасяме към факта, че демократическата партия в САЩ се е продала напълно и отрича даже държавната застраховка като алтернатива на частните?

Гневът на една част от населението няма нищо общо с анархистическите позиции. Това е едно обикновено човешко отношение към този проблем. Ако ние наистина искаме да разрушим властта на държавата и капитала, трябва да бъдем наясно, че това не може да се постигне, без да орга-

низирате работниците. Не трябва да позволим на днешните агитатори да организират хората, които имат реални проблеми, по утъпкания път на фашизма, ние трябва да бъдем на улиците и да организираме хората съобразно техните проблеми. Те са очевидни. Трябва да ги вкараме в рамките на дългосрочните анархистически проекти. Тази е областта, в която анархистите следва да работят и да се борят.

Нека разгледаме някои от възможностите пред анархистическите организации. В последните години се наложи диктатът на финансовите интереси над производството, което се отдалечава от нашата страна. През 1970 година финансовите институции формираха около 3% от националния продукт, сега техният дял е почти една трета. Производството се разрушава в интерес на капиталистите,

които произвеждат в Мексико или Китай.

Днес дори и финансовият елит признава, че има сериозна екологична криза, която го застрашава. Затова вече и капиталистите предлагат екологични решения от страх да не изгубят всичко.

Ако ние не можем да организираме съпротивата на американските работници около днешните им проблеми, ние няма да имаме движение. Техните фабрики се разрушават и цели градове потъват в мизерия. Работниците във Флинт (щат Мичиган) или в Гари (щат Индиана) не трябва да наблюдават безпомощно това, което става. Те биха могли да завземат фабриките и да ги ръководят самостоятелно, като ги трансформират. За това те не се нуждаят от поддръжката на държавата. Човек не може да повлияе на частната тирания, но може да въздейства върху

правителството и това се е случвало често. Ако е нужна някаква финансова подкрепа за пускането в действие на обновените фабрики, тя сигурно е далеч по-малка от сумите, които бяха дадени на банките. Но за такъв демарш се нуждаем от подкрепата на населението. Дори консервативните идеолози не твърдят, че работниците могат да работят само в полза на собствениците или на тези, които притежават акциите. Това са реалистични и лесно постижими цели. Това е реална стратегия на организиране, която комбинира истинските проблеми на хората с нашите дългосрочни цели. С това трябва да се занимаваме, а не с абстрактни въпроси. Това не значи, че трябва да се откажем от големите цели – точно обратното: това е пътят да ги постигнем. Толкова много хора са убедени в справедливостта на целите и идеалите на анархизма, но днес те се борят едни срещу други, вместо да се занимават с проблемите на хората. •

28 март 2010

Reddit Blog

превод Илия Троянов
(със съкращения)

НОВИНИ

че Израел е предложил да продаде ядрени бойни глави на управляващия режим в ЮАР през 70-те години на миналия век. Това е първото документално доказателство за това, че Израел притежава ядрени оръжия, пише британският вестник Гардиън. Данните от „строга секретна“ среща между официални лица от двете страни през 1975 година показват, че министърът на отбраната на ЮАР Бота пита за ядрени бойни глави и Шимон Перес, тогава израелски министър на отбраната, а сега президент на страната, отговаря, като предлага бойни глави „в три размера“. Двамата министри подписват и споразумение за установяване на военни връзки между двете държави, което включва клауза обявяваща, че „съществуването на този документ“ трябва да остане секретно. •

Рекорден синдикален протест заля улиците на Букурещ

Между 20 и 40 хиляди румънци протестират на 18 май на Площада на победата в Букурещ срещу обявените от правителството мерки за свиване на бюджетния дефицит. В центъра на столицата демонстрират лекари, учители, служители в затвори, гранични полицаи, държавни чиновници, пенсионери и транспортни работници. •

Безсрочна стачка на транспортните работници в ЮАР

Най-малко 18 хиляди работници от пристанищните служби и ЖП транспорта в ЮАР започнаха безсрочна стачка с искане за повишаване на работната заплата. Според президента на Южноафриканския синдикат на работниците от транспорта Езром Мабаян, националната стачка ще продължи дотогава, докато нивото на заплащане не се повиши с 15%. Стачката започна в навечерието на Световното първенство по футбол. •

Израел забрани на Ноам Чомски достъп до Западния бряг

Известният американски професор по лингвистика

ОТЗВУК

България – страната на боя

Доста хора вече казаха или написаха нещата, които ще прочетете. Въпреки това нямам намерение да ви спестя нито дума. Защото тези неща трябва да се повтарят докато ги разберем и променим.

Всички сте научили какво се случи около протеста в Бусманци, нали? Или може би доста от вас са научили какво министърът на вътрешните работи и голяма част от медийното стаго си въобразяват, че се е случило. Защото „Сблъсък между леви и десни анархични движения“ е имало само в главата на г-н министъра. А това, което се е случило по пътя към Бусманци, си е било чисто нападение. Нападение на група неонацисти, въоръжени с метални прътове и счупени бутилки, над тройно по-малка група комунисти въоръжени с идеали и някоя и друга партизанска песен. Нито една от двете групи не би се приближила до анархизма (макар че анархистите също са бити и преследвани от неонацистите) и нито една от групите не е целяла сблъсък. Комунистите от „23 септември“ са искали без сблъсъци да отидат на мирен протест в защита на правата на човека

и особено на несъществуващите и все пак живи човеци в бусманския „дом“. Нацитата (според кляката, членове на „Национална съпротива“, тези със сбърканите лепенки) са искали без излишни сблъсъци да смажат главите на максимален брой антинациста. Нацитата никога не искат сблъсъци, те искат да бъдат оставени на спокойствие да счупват от бой когото пожелаят, по възможност под защитата на трибагренници и национални каузи. Искат да ни е страх да показваме лицата си по мирни правозащитни демонстрации, да ни е страх да показваме вкусове и принадлежности, да ни е страх да гружим с чужденци, да ни е страх да си тръгваме сами от концерти, да ни е страх дори да си сменим цвета на косата. И колкото повече им отстъпваме, защото по-умният винаги отстъпвал, според мило то ни родно общество, толкова повече те, по-малко умните, както се утешаваме, настъпват върху човешките ни права.

Как реагира българската държава на подобни нападения? В почти всички случаи ги обявява за хулиганство, нещо като викане през но-

щта или чупене на пейки, и пуска извършителите им по живо по здраво, в случай че изобщо си е направила труда да ги залови. Казвам го, защото в българската полиция определено липсва желание за борба с престъпленията от омраза, а първият въпрос, който задава разследвателят на жертвата е **защо** са го били. Казвам го, защото без самата аз да съм била потърпевша (изключвам гребели като заплахи, обиди, шамари и някоя скъсана греха), няколко пъти съм викала полиция заради нападения на неонацисти и нито веднъж не съм виждала адекватна или навременна реакция. Според скромния ми опит патрулката пристига поне двайсет минути след боя, да разпознавам лица ме викат поне месец по-късно (всъщност първия път направо ми казаха, че няма да ми дадат да разпознавам лица, „защото така“), а отношението на разследвателите и следователите обикновено си е чиста подигравка.

Ако изобщо се стигне до производство (такова нещо лично аз не съм виждала), то е за хулиганство или за някакъв тип телесна повреда. Според закона побойщата са винаги спонтанни и всич-

ки участници са виновни. Според закона **организираните групи от въоръжени с винкели и боксове момчета** са просто участници в сбиване. Законът отказва да вземе под внимание фактите, че това са младежи обединени от крайно десни идеологии, основани на омраза и насилие, че в масовия случай те излизат да бият заедно след предварителна уговорка (тоест организирани са), че нападат само в случаите, когато имат числено и/или силово превъзходство, че рядко чакат някакъв повод, за да нападнат, че често имат предварително набелязани жертви. Иначе казано става дума за групи, които се организират, за да извършат престъпление. Това не ги ли причислява към организираната престъпност? А фактът, че бият отделни хора с цел сплашване на всички останали, не приближава ли действията им до терора? Изобщо как може организираното и целенасочено нападение върху човешко същество да се брои за хулиганство?

Това обаче са въпроси, които се въртят в главите на твърде малко хора. Според българския манталитет,

» » продължава на страница 7

ОБРАЗОВАНИЕТО

На борба за образование

На 11 май 2010 г. в София, пред централния вход на Софийския университет, се провежда протест срещу намаляването на бюджета на СУ с 25%. Официалните организатори са Студентският съвет и ръководството на СУ. Освен от студенти, протестът е подкрепен от учени от БАН и синдиката „Образование и наука“ към КНСБ, присъстват общо около 300 души.

Компактна група от студенти-анархисти и активисти на ФАБ се включва в протеста със свой транспарант. Целта е да се акцентира върху това, че проблемите на образованието не са само в намаляването или увеличаването на бюджета, а в това дали то е достъпно, кого обслужва и какво е нивото му.

Това очевидно не се харесва на част от организаторите, за които със сигурност се знае, че са добри в харченето на бюджети, а защо не и на техните гости от КНСБ, които не са организирани нито един социален протест, откакто премиерът им каза, че „ще ги чака на другия тротоар“ или пък „учените от БАН“, при които, ако се съди по данните на комисията по досие-

тата, най-често създаваният „научен продукт“ през последните десетилетия са били доносите.

Един от присъствалите студенти-анархисти описва случката и цялостното протичане на събитието така:

„Около 10 часа бяхме пред СУ. Имаше доста хора, а от всички страни прииждаха още. Организаторите заеха места на стъпалата и опънаха транспарантите си.

Бяхме десетина души. Заехме позиция от дясната страна на стълбите и разпънахме нашия транспарант: „Образованието – на хората, не на държава и капитал!“.

Никои не ни направи забележка или намек, че не сме желани, дори ни обърнаха точно срещу репортерите. Така стояхме около 20 минути, през които трима от нашите бяха интервюирани, като обясниха защо протестираме.

През цялото време едно портиерче от университета търсеше конфронтация с нас.

Още с разгъването на призива ни той застана пред транспаранта. Повтори няколко пъти, че такива като нас нямат място там и ни

приканваше да си ходим. В един момент се разпищя, че на транспаранта пише против държавата, а това било недопустимо.

След като ореваха орталъка, от охраната се посъветвахме със Студентски съвет и отговорът бе, че не са ни канили и не сме желани от тях. Веднага имаше реакция и ни беше казано да слезем от стъпалата.

Тогава въпросната мижурка се опита да събори транспаранта, което нажежи обстановката. Единствената причина, поради която не се стигна до пребиването му, беше възпитанието и културата на анархистите.

Разбира се, ние отново издигнахме транспаранта. Тук видях нещо много хубаво.

Голяма част от журналистите, студентите и обикновените граждани се застъпиха за позицията ни.

Защо бяхме изблъскани тогава?

Нито правихме нещо лошо, нито правихме провокации. Просто изразихме мнението си, което явно беше проблем за някого.

Защо организаторите, уж протестиращи срещу намаляването на бюджета, се обърнаха срещу нас?

На всички трябва да им е ясно, че ние няма да се откажем от нашата борба за правото на образование.

Въпреки нежеланието на охраната, групата на анархистите остана на протеста, а проявата до края мина в грънкане на общи и празни приказки и възгалае по стълбите пред университета на студенти от университета театър.

Изводът от горните паячовщини е, че са нужни напълно нови организации, подходи, предложения и решения, за да имаме едно истинско, ново образование, насочено към човека и обществото, а не изхранващо търтеи в тоги и костюми, с единствено предназначение да създава „кадри“ за държавната администрация и капиталистическите фирми.

На борба за свободно, безплатно и общодостъпно образование!

***

P.S. В последствие представители на Студентския съвет, организатори на протеста заявиха пред радио Христо Ботев, че изобщо не са забелязали случката и че всичко е било своеволие на част от охраната, което те осъждат. •

От студенти анархисти

НОВИНИ

тика и политически активист от еврейски произход Ноам Чомски получи забрана да влиза в Израел и Западния бряг, заяви палестински представител. „Чомски беше поканен да говори в понеделник в палестинския университет Бир Зеит близо до град Рамала, но получи забрана да влиза в Западния бряг от контролирания от Израел пропускателен пункт от Йордания“, заяви палестинският депутат Мустафа Баргути. „Той ни се обади от границата да каже, че е бил спрял за пет часа от израелската страна и след това не е получил разрешение да премине заради своите възгледи и тъй като е настроен срещу политиката на Израел“, каза още Баргути. •

Омоновци излязоха срещу разбунтували се руски миньори

Протест на миньори в руската каменовъглена мина „Распадская“, където при експлозии на газ метан загинаха най-малко 66 души, е разпръснат от руски спецчасти ОМОН. Стоотици миньори и техни привърженици блокират в нощта срещу 15 май трафика на ж.п. гара в западен Сибир, но били разгонени от специалните сили за борба с безредици. Миньорите протестират срещу заблуждаващите репортажи на националната телевизия, в които се твърди, че са добре платени и работели в безопасна среда. •

10 години затвор за британски неонацист, произвел рицин

За първи път във Великобритания обвиняем е осъден на 10 години затвор, защото произвел в домашни условия рицин, който смятал да използва като химическо оръжие и с който можел да убие до девет души, съобщава Ројтерс. Количеството от отровата рицин колкото главичка на карфица може да убие човек. Повечето жертви на отравяне с него умират между 36 и 72 часа. 42-годишният Иън Дейвисън бил един от лидерите на неонацистката групировка „Арийски сили за нападение“, която планирала атаки срещу мюсюлмани и евреи. •

ОТЗВУК

България – страната на боя

» » продължава от страница 6

щом са те били, значи има за какво, а който те е бил, вероятно е прав. Проблемът е манталитетен, наистина, и въпроса „Защо те биха?“ задават не само полицаите, но и журналистите (в случая с членовете на „23 септември“ го зададе една от репортерките на ПРО.БГ), а накрая, в къщи, дори и родителите. У нас силните все още се рагват на госта повече уважение от правите, затова има олигарси и мутри, затова по улицата бродят скинари, въоръжени с метални тръби, а свидетелите на сбивания и нападения рядко се намесват или подават сигнали, затова няма условия за инвалиди, затова на протести за човешките права съвсем нормални хора си крият лицата зад черни шалове, затова джиповете изпреварват отчаяно, затова на детето ви му прибира джобните някое по-едро хлапе, затова кандигат-бежанците лежат безсрочно в затвора в Бусманци. По нашата логика, щом си по-слаб, трябва да си траеш и да търпиш, а ако не – яж бой, заслужил си си го, преклонена главица сабя не я сече. Това е един и същи огромен манта-

литетен проблем – нарича се уважение към по-силния. И този проблем не се дължи на страх или невъзможност да се преборим за правата си – по-слабите винаги са били повече – дължи се на примитивната ни възхита към всеки, който би могъл да ни счупи главата. Ето от това трябва да се отучим, иначе съвсем ще подувеем.

Как ще стане тази промяна? Нека започнем с назоваването на нещата. Първо: нападението на група неонацисти над някого никога не е спонтанно хулиганство. Може да е организиран тормоз, побой, терор, а в някои случаи дори опит за убийство. Но винаги е организиран. Толкова организиран, че на наци сайтове като алтермедия се качват снимките на бъдещите жертви – активисти на граждански сдружения, музиканти и други, които са посмели да се оставят да бъдат забелязани. Второ: неонацистите не са момчета с патриотични убеждения и вътрешна нужда от дисциплина, а престъпни групи, които, оправдавайки се с някаква идеология, с еднаква радост пребиват невинни и трошат пейките в парка. Ако обичаха България, както твър-

дят, нямаше да чупят родните пейки, нали така? Трето: жертвите не са никакви членове на никакви групировки, никакви чужденци, никакви наркомани, никакви цигани или никакви гейове, а човешки същества като всички нас. Нещо повече – жертвите сме ние, защото за всяка група скинари е лесно да намери повод да набие точно нас. Всеки който разполага с позиция, прическа, музикален вкус, стил на обличане, сексуални предпочитания, произход, тен или вяра е застрашен. А това включва всеки, абсолютно всеки. До такава степен, че нацията намират повод дори да се пребиват взаимно.

А защо не и четвърто: голямото в Бусманци не е никакъв дом, а си е чист затвор с бодлива тел, един час разходка на ден и тоалетни, до които насила настанените нямат достъп през нощта. Или пето: българското общество не е толерантно и гостоприемно, а напротив е ксенофобско и дискриминиращо, всъщност не, толерантно е, но само към тези, които го потискат.

Такива са нещата и ние можем да продължим да ги търпим или да намерим начини да изразим негодобре-

нието си. Начини има достатъчно за всеки вкус – можем да протестираме, да пишем текстове или песни, да говорим по медиите, да учим децата си на друг тип мислене и т. н. Можем също да подаваме сигнали за насилието, което виждаме ежедневно. А защо не и за заплахите и обидите, те също са престъпления? Можем също да искаме промяна в закона. Много неща можем да направим, щом се откажем от „по-умният винаги отстъпва“ и „малко са те били“, щом престанем да уважаваме боя и биещия. Но дотогава ще си останем Страната на Боя. Страната, а не държава, защото в това отношение държавата е следствие, а не причина.

ПП: Това са личните ми чувства и разсъждения по въпроса. Няма нужда да сте съгласни с тях, но ще се радвам ако предизвикат лични чувства и разсъждения и у вас. Има и други хора, които си бляскат главата над проблемите с насилието и престъпленията, породени от омраза в България. Готвят кампании, обсъждат, планират. Лично аз бих им дала колкото мога от времето и енергията си. Надявам се, че и вие виждате колко е голяма всъщност проблемът. •

bludetina.blogspot.com

ЕДИН СВЯТ

Да бъдеш ром в България

Есе на победителката в конкурса „Да си ром в България“, Катя Георгиева Асенова – VI клас, ОУ „Йордан Йовков“, гр. Ямбол

ДА СИ РОМ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

Аз съм ромка и живея в България. Това е моята родина. Малкото ми сърце се разкъсва от съжаление, че някои в тази страна гледат на нас, ромите, като втора ръка хора. На такива като тях бих припомнила казаното още в християнската религия:

„Всички са равни пред Бога, всички са Божи чедра и като такива имат право на Неговата милост“.

Защо тогава хората през 2010 година все още не са променили своите представи за различните от тях? Защо не се обединят като капките дъжд, за да станат един ручей, който да се влива в реката на голямата общност?

Понякога ми се иска да се пренеса в някакъв друг свят – свят, в който да няма мнозинство и малцинства, управляващи и управлявани, бедни и богати.

2010 година е година на криза. Все по-често виждам как угасва и последната искрица надежда у просяка, протегнал ръка за милост, но никой не го забелязва.

Къде е зрънцето човешкост? Или то не се раздава на всички от страх да не свърши?

Истината е, че има роми, на които суровият живот е вледенил сърцата и те са се превърнали в крадци, браконieri, престъпници. Те са загубили почва под краката си и злото ги е завладяло. То се е настанило изцяло у тях и те не правят нищо, за да го премахнат.

Болно ми е и за ромките, които се омъжват непълнолетни. Искан да изкрещя с пълно гърло и да призова техните майки: „Майки, не продавайте чедрата си, като ги харизват в чужд дом малки! Животът е пред тях, прогледнете, не бъдете слепи за това!“

А на жените, които се отричат от децата си, ще кажа: „Не създавайте деца, за да ги хвърляте в майчини домове. Не ги оставяйте на грижите на държавата! Тя им е мащеха – грижи се за тях, но не може да им даде родителска обич.“

Моето семейство е също многодетно. Бедни сме, но си имаме дом и живеем в него всички заедно. Въпреки немотията и мизерията, родителите ми са трудолюбиви хора. Те ме възпитават в честност и добротата, учат ме да бъда вярна на нашите традиции.

Аз се гордея с ромския фолклор. Заразителни са за мен ромските песни и танци. И когато в ушите ми зазвучи музика, тя изпълва моите мисли и вени. Чувствам огън, който гори в мен. Това ме кара да се връщам към изворите, да се сроствам с корените. И ако днес се вълнувам толкова от ромските песни и танци, то е заради любовта към истината. Истината за самите нас като хора, като общност.

По-голямата част от ромите са невежи и неучи, но аз искам да се образовам. Желая да се преборя с всичко вредно, което е вградено от векове в хората от нашия етнос. Искан да преобърна неговите ценности така, че те да носят ползи както за тях самите, така и за обществото, в което живеят.

А когато човек иска нещо, то става, рано или късно, става. •

Ефективността на гражданското общество в България

В България гражданското общество е в своя ембрионален зародиш и е крайно неефективно

Осъзнаването на този факт се измества в дневния ред от много по-важни въпроси като дали българският народ ще може да опази малкото права, които му остават, или ще позволи на властниците да продължат да го манипулират. Отговорът на всичко това се крие във времето, но, съдейки по настоящия анализ, бъдещето на гражданското общество в България хич не е розово.

Независимо дали обществото се намира във време на криза, или не, винаги стои въпросът за регулирането и контрола на властимащите субекти от страна на гражданите. Това прозвучава пряко от изборното право на дееспособните лица. Освен правото да (не) избира власт, обществото има право и да упражнява мониторинг върху нейните действия и при несъответствие с гражданските очаквания да упражни т. нар. обществен натиск. Субектът, който упражнява този обществен натиск е прието да се нарича гражданско общество. То е вечната опозиция на всяка власт

и именно затова не може да се обвърже с нито една политическа партия или властова организация.

В България проблемът за гражданското общество е особено актуален, особено след промените от 1989 г. Демократично представителната установена политическа система, настоящата конституция, допълващите я закони, а и самото народностно съзнание преграждат към развитието на регулативни органи на обществен натиск спрямо всяка властова институция.

Макар законовата и обществената рамка да предполага наличието на гражданско общество в България, то неговата същност, очертания, характеристики, обхват, ефективност и последици остават скрити не само за широката публика, но и за доста от социалните изследователи. По тази проблематика мнението не е единно. Могат да се чуят крайни, поляризиращи, мнения – както че не съществува такова нещо като гражданско общество в България, така и че у нас гражданското общество е реален фактор, който изпълнява своите наблюдателни, регулаторни и контролиращи функции по отношение действието на всяко прави-

телство или властова институция.

Едно от класическите определения за гражданско общество е, че то представлява неправителствено, неполитическо и недържавно обединение на хората като свободни личности за защита на собствените им интереси. Главни действащи субекти са гражданските организации, които обединяват различни групи от граждани и изразяват интересите им. Разбира се, не бива да се подценява и стихийната гражданска органи-

зираност, както и индивидуалното изразяване на гражданска позиция. Цялата тази съвкупност от колективни и индивидуални изразявания на интереси се нарича гражданска активност, а изразяващите субекти – гражданско общество.

За да сравня характеристиките на гражданското общество по принцип и неговото българско измерение, ще използвам следващата сравнителна таблица, която има за цел да ми послужи за основа на разсъжденията.

Класическо гражданско общество	Гражданското общество в България
Израз на лични и групови потребности с цел общественото им реализиране	Наличие на субекти, целящи лична материална изгода под маската гражданските искания
Действа интернационално с организации от други страни, имащи подобни обществени проблеми	Действа изключително локално и изолирано. Липса на информация и взаимодействие с външния опит
Опазване свободите, правата и независимостта на гражданите	Неинформирани за правата на гражданите и неефективност при опазването им
Формиране на организации от автономни и анти-властнически характер	Организации с властнически или зависим характер се изразяват от името на гражданското общество
Съдейства за премахването на държавата и нейното властово влияние, а не оптимизирането ѝ	Неефективността спомага за засилването нуждата от авторитарна държавна власт, която да разреши гражданските проблеми
Анти-властническо	Под властово влияние

Наличието на субекти, целящи лична материална изгода под маската гражданските искания

е често разпространена практика в България. Редица граждански и неправителствени организации от третия сектор са създавани, за да изпълняват финансово-икономически функции. Така например корпорации, занаятчици се сдобиват на екологична енергия, спонсорират екологични граждански сдружения и организации, които са против ядрената. В България все още действа и закон, при който пари, които отиват за благотворителна дейност, не се облагат с данъци. Това неминуемо доведе до създаването на фондации, чрез които се изпират средствата на бизнеса. Това не пречи обаче въпросните организации, освен да бъдат перачници, да издигат и граждански искания и да привличат последователи, които неволно се превръщат в пионки на покровителите им. Въпреки големия брой на сдруженията с нестопанска и идеална цел, голяма част от тях попадат в този списък. Така например дискуссионният център за граждански дебати „Червената къща“ в София е спон-

» » продължава на страница 9

Ботев, Шейтанов и революционният дух

Христо Ботев започва своята революционна дейност чрез слово, а после и чрез меч, за да загине низвергнат с четата си в България. Низвергнат от тези, за които е дошъл да даде живота си, бива убит на 2 юни 1876 г. на връх Вола.

Георги Шейтанов е роден на 14 февруари 1896 г. в Ямбол. Отличен ученик, съидейник на ученическата кръг ЛУЧ, запознал се 16-годишен с идеите на анархизма, остава докрай верен на народа и идеите си. Участва в списването на вестник по време на Руската революция, създава сп. Пламък заедно с Гео Милев, лежи в Софийския централен затвор заедно с Александър Стамболийски, организира бунт, избягва и минава в нелегалност. До смъртта си на 2 юни 1925 край гара Белово, убит от полицията, остава идеен вдъхновител на всеки, до когото е стигнало словото му.

Наследството, което тези двама титани на мисълта и делото ни оставиха, е духът и отдадеността на революцията. Сами можем и трябва да управляваме живота си, за да изградим едно истинско човешко общество където „Свободата е основа, Равенството –

средство, а Братството – цел“.

Можем ли да го направим? Мисля, че да. Макар че повечето от обикновените хора днес, дори да харесват и приемат идеите, които свободолюбивите революционери ни завещаха, все още не разбират, че за свободата трябва да се борим. И после тя не е само твоя, тя е на всички „Без разлика на пол, вяра и народност“ (В. Левски).

Повечето хора са свикнали със сегашното положение, нагостили са се някак и си пълзят спокойни, а когато ги запитаеш защо, ти се отговаря нравоучително: „Ти ли ще оправиш света, бе?“, „Много е хубаво като идея, но е невъзможно да се случи!“, „Не му е сега времето“ и т. н. А кога ще му дойде времето – на пенсия ли? На 67 години ли ще тръгнеш да вършиш нещо, за което ти трябвават сили и приятели около теб? Не му било сега времето да искаме икономическо и политическо самоуправление. На хората целенасочено им се втъпява нуждата от „правилното демократично ръководство“ на всеки 4 години... пък после ще видим кое от предизборните обещания ще изпълним. Пропаганда на идеите трябва първо-

начално и създаване на силна воля у човека!

Защото докато има някой, който с радост да влечи хомота, дотогава не ще имаме надежда за успех на делото, на което сме се посветили – Социалната революция – наследството на Ботев и Шейтанов! •

Пламен (mars_3)

Ботев: из „Борба“

... Светът, привикнал хомот да влечи, тиранство и зло и до днес тачи; тежка желязна ръка целува, лъжливи уста слуша със вяра: мълчи, моли се, кога те бият, кожата да ти одере звярът и кръвта да ти змиш изпият, на бога само ти се надявай: „Боже, помилуй – грешен съм ази“, гумаи, моли се и твърдо вярвай – бог не наказва, когото мрази. Тъй върви светът! Лъжа и робство на тая пуста земя царува! И като залог из рог в потомство ден и нощ – вечно тук преминава. И в това царство кърваво, грешно, царство на подлост, разврат и сълзи, царство на скърби – зло безконечно! кипи борбата и с стъпки бързи върви към своят свещен конец. Ще викнем ние: „Хляб или свинец!“

Шейтанов: из „Какво носим ние“

Държавата уби човека. Обществото преви врат прег-

това престъпление и остава роб; обществото прегърна нищетата си.

Ние се възбунтувахме и отидохме в затвора; там заякна ръката ни и тя държеше в ноктите си разрушението.

Нощта прикри разкъсаните ни вериги; зората ни посрещна в шумата – оттам видяхме затвора, който висеше във въздуха: държавата трябваше да умре.

Ние прегърнахме гората, в нощта кладяхме огньовете и пишехме учение на духа, по които страници засъхваше кръвта на падналите другари. Оттук почнахме да учим един народ да стане свободен; оттук светеха огньовете ни като символ в пътя на роба.

Ние идехме да говорим делото на богомилите, на Ботев и Левски, без които българската история би останала стъгва.

Кои сме ние? Богомили? Да, ние сме богомили, но други богомили, които спят на револверите си и стискат карабини.

... Създаде се държавата и ние дойдохме в планината; и тук се заклехме, че ще разрушим държавата или ще умрем.

Светът беше поруган; по всички кръстопътища

на живота фарисеи издигаха идоли; филистерът угаси слънцето и в мрака звънтеше златото му. В планината изплетохме с огън бича си и скоро ще слезем долу. Ние ще съборим идолите, филистерът ще заплаче под бича ни.

... Само свободната мисъл и силната ръка гредят живота. Идеалът ни е стремежение, знаме, на което личи страданието на човека и величието на делото му.

... Анархистическо стаго ние не щем; анархистическа лапа искаме, защото революцията се взема с лапа.

Анархизмът е презрение към законите, смелост да ги потърпеш, жажда за отмъщение срещу робството; анархизмът е амбиция да бъдеш анархистически вълк против държавата, а не анархистическа овца в нея; анархизмът е да вярваш в ръката си, когато държиш нож.

Това носим ние днес. Това е пътят ни. По този път ние градим себе си, градим човека. Човекът не е роб и ние трябва да му кажем това.

Който носи в гърдите си анархизъм – не се плаши от война.

Говорете се, бързайте! •

В. Пробуда
1919

Ефективността на гражданското общество в България

» » » продължава от страница 8

сориран от българския клон на фондацията на американския валутен спекулант и милиардер Джордж Сорос.

Втора характерна черта на българското гражданско общество е, че

действия изключително локално и изолирано с липса на информация и взаимодействие с външния опит

Проявите на граждански искания и протести са изключително некоординирани и изолирани. Така например през 2008 и 2009 г. млекопроизводителите, земеделците и животновъдите организираха отделни малки локални протести, разпокъсани във времето и исканията си. Това се дължи на липсата на федериране на фермерите от различните краища на страната и обединението им в обща гражданска организация, която да обобща техните искания и да служи като координационен орган между различните регионални организации. По същото това време гръцките фермери на 2 пъти блокираха българската граница. Нямаше никакви опити за сътрудничество между българските и гръцките земе-

делци, макар проблемите да бяха доста сходни, а и родните стопани определено имаха какво да научат от южните си колеги.

Подобен е примерът със състоянието на образователната сфера в настоящия момент. Опитите от страна на правителствата да режат парите за образование не са само у нас, но и на много места в Европа още от началото на века. Там обаче студентите окупират университетите, организират асамблеи помежду си за обмяна на опит и организиране гражданската съпротива срещу реформите. В редица страни имаше масови сблъсъци между студенти и полиция. В Гърция, докато се приемаше законът за либерализация на образованието, близо 100 хиляди студенти водеха ожесточени сблъсъци с полицията около сградата на парламента. Въпреки гражданската съпротива законът беше приет. У нас съпротивата се изразява с протест от 300 души, подписка и събиране на жълти стотинки, които да бъдат предадени на министъра на образованието. Ефективност – нулева.

Неинформираността за правата на гражданите

Води до неефективност при опазването им

Всеизвестен факт е липсата на елементарни познания относно правата на българските граждани. Въпреки че законът създава предпоставки за гражданска активност при нахърняване правата на гражданите, една от причините, поради която това не се спазва, е липсата на информираност. Така през 1999 година, когато близо 2 милиона български граждани се подписаха срещу спирането на блоковете на АЕЦ Козлодуй, малцина бяха тези, които съзнаваха, че няма правова рамка, на основата на която да се проведе референдум и че единственият начин за съпротива е излизането на улицата. Липсата на запознатост около използването на личните данни доведе до приемането на нови закони, които ограничиха правата на анонимност на гражданите, т. е. неефективност при опазването им. Така се получи и с приетия съвсем наскоро „Закон за електронните съобщения“.

Намесата на организации с властнически или зависим характер, които се изразяват от

името на гражданското общество

е също съществен проблем присъщ на българското гражданско общество. По друг начин казано, прави се опит гражданските протести в България да бъдат политизирани. Многобройни са примерите за това. През 2007 г. пенсионерите протестираха всеки четвъртък срещу мизерните пенсии, които получават. След няколко поредни седмици изведнъж на трибуната започва да се появява Яне Янев, който от съчувствие към положението на българските пенсионери стига до призив да се подкрепи новосформиращата му се партия РЗС. Друг използвач е нацистът Боян Станков – Расаме, който със своята шайка байрактари прави опит да окупира редица граждански протести. Още един подобен националистически пример е сегашната кампания на ВМРО против членството на Турция в ЕС. Под формата на гражданска подписка се прокарват идеи против турския народ и турския етнос в България, а не се отчита това, че немалко подкрепят подписката не защото „турците ще залаят България“, а по чисто граждански побуди – например, защото в Турция липсва

свобода на словото, затворите са пълни с политически затворници, сериозно са нахърнени правата на жените и т. н. Съвсем отделен въпрос е, че подобни „граждански инициативи“ отделят вниманието на публиката от социално-икономическата криза и безработицата, като го насочват към второстепенни проблеми като този дали Турция ще членува в ЕС, или дали трябва да има геца в къщата на „Биг брадър“.

Гражданската неефективност спомага за засилването нуждата от авторитарна държавна власт, която да разреши гражданските проблеми

Обезверено и оплетено в собствените си проблеми, дезинформирано, неорганизирано и превърнато в плацдарм за политическа пропаганда, обществото е доведено до отказ от каквато и да е гражданска активност и мизантропски и хомофобски настроения и възгледи. Неслучайно България се нарежда на първо място по този показател в изследване на цялата европейска общност, публикувано в средата на май. Това от своя

» » » продължава на страница 10

ТЯХНАТА БОРБА

Защо оскверниха паметта на баща ми?

Кой е Христо Несторов?

От млади години възприема анархизма. Сражава се в Септемврийското въстание (1923 г.), преследван е от фашисткия режим, лежи по затвори, бяга от дирекцията на Обществена безопасност.

През 1940 г. преминава в нелегалност и става първият партизанин в България. След 09.09.1944 г. е назначен за комендант на Павелбанския район. Вместо на властта, той помага на преследвани от нея невинни хора и свещеници, въпреки че е атеист. „Комунистите“ го осъждат на смърт. Предупреден от свои приятели, той емигрира през Турция и Италия за Франция. От там следи развитието на Горняското движение. Сформира група, която с парашути се приземява в Стара планина през есента на 1953 г. Установява се в Средна гора край село Турия и подготвя въоръжена съпротива против „комунистите“. Дейността на групата става известна на властта. Предприема се мащабна военна операция, включени са роты, батальони, полкове. На 24.03.1954 г. загиба Христо Несторов. Няма гроб, защото е изгорен

в пещите на пожарната в Казанлък.

Кой се заема с обезсмъртяването на паметта на Христо Несторов?

След промяната на 10.11.1989 г. се реабилити-

раха много хора репресирано от „комунистите“. Никои не се сети за Христо Несторов. Единствено Федерацията на анархистите през 2006 г. постави паметна плоча пред родната му къща в с. Габарево. Стана традиция около 24 март всяка година на това място да се съ-

бират анархисти от страната и да отдават почит на загиналия за правда и свобода герой.

Оскверниха паметта на баща ми!

В годините на „демократията“ Христо Несторов отно-

во се оказа неудобен за политическите сили и властта. През 2009 г. в деня на поклонението беше откраднат венецът, поставен пред паметната плоча. Тази година на 24 март лумпенизираните твари разбиха с чукове плочата. Искам да се обърна към тези вероятно младши хора:

Съжалявам ви!!!

Вместо да застанете за един борец за правда, свобода и справедливост се наредихте до сталинистите, които извършиха най-жестокия геноцид над великия руски народ!

Истината е, че и монархическата, и болшевишката, и „демократическата“ партии се отнасят с омраза към анархиста Христо Несторов. Те ненавиждат анархистическия идеал в основата, на който стоят най-човечните идеи – отричащи власт и пари, пред които се кланят нисшите духом. Руският анархист Нестор Махно казва: „Анархия – это мать порядка“.

Първият български анархист Христо Ботев пише:

„Светът привикнал хомот да влачи,

Тиранство и зло и до днес тачи.“ •

Горяна Несторова

Ефективността на гражданското общество в България

» » » продължава от страница 9

страна крие опасност от появата на нужда от авторитарна власт. Неслучайно образът и реториката на Бойко Борисов са в авторитарен стил и се възприемат добре от близо половината от обезвереното множество.

Така се създава илюзията, че авторитетната държава на личност може да реши гражданските проблеми, независимо от противоречието, че гражданските проблеми идват преди всичко от държавата.

Всички гореизброени характеристики, очертаващи българското гражданско общество, водят до следната, а именно наличието като цяло на **властово влияние** върху структурите на гражданското общество. Така от регулатор и коректив на властта то се превръща в проводник точно на властови идеи и влияния, което напълно обезличава същността му.

Интересна е връзката между

политическите партии и гражданското общество

Както и по-горе споменах, съществува процес на политизиране на граждански об-

щественото мислене. Този процес в България започва още след края практическата гражданска война, започнала на 9 юни 1923 г. В началото на 40-те години на XX век вече имаме казионни младежки организации, които гържат монопола върху т. нар. гражданска активност. След 1944 г. този монопол е поет от структурите на Отечествения фронт и така до промените през 1989 г., когато съществува масово гражданско надуване.

Процесът на политизиране на гражданския натиск тогава е свързан със създаването на Съюза на демократичните сили (СДС), към който цялото гражданско недоволство се влива. След като СДС не изпълнява редица граждански искания следва логичен отлив на излъганите и така до 1997 година, когато гражданското недоволство отново се доверява на СДС под формата тогава на ОДС. Оттам насетне, на всеки 4 години, вместо гражданското общество да остане на принципи организационни позиции, то чака своя спасител. Така политизирането се повтаря и с НДСВ, и с БСП, и в момента с ГЕРБ.

Другата роля на политическите партии в днешна-

та политическа система е тяхната хамелеонност на позициите, които защитават. Най-фрапантният пример е с БСП, която само 2 години преди Станишевото правителство да присъедини България към НАТО, защитаваше позицията, че страната ни трябва да бъде извън военния алианс. Други примери са десни партии, които използват лява риторика, и леви, които ползват десни властови инструменти. Така можем да си обясним въвеждането на плоския данък от страна на „левите“, както и „загрижеността“ към пенсионерите и социално слабите от страна на десните.

От тези примери, можем да заключим, че непрекъснатите опити за политизация от страна на партиите, както и тяхната роля на фурнаджийски лопати, не съдействат за образуването на гражданско общество, дори напротив – със своите действия те са срещу него.

Като **опозиционни и революционни организации** и тяхната връзка с гражданското мислене и общество нека разгледаме

националистическите, комунистическите, екологичните и

анархистските организации и движения

На теория връзката между национализма и гражданското общество е никаква при наличието на демократичен режим. Това е по простата причина, че националистическите организации са за антидемократизирането като процес, тъй като те са носители на авторитарна идеология – тази на силния авторитарен водач, който да изразява мнението на целия народ. Това по никакъв начин не може да се свърже с борбата за граждански права и свободи, автономност, независимост, чийто изразител е гражданското общество. Но въпреки това, в България на практика сме свидетели на точно обратното. За да могат да разширят влиянието си, националистическите организации и групи използват популистка гражданска риторика, която в доста чести моменти дори противоречи на собствената им идеология. Така например националистически формирования застанаха срещу следенето в интернет и видеонаблюдението. Това действие става при условие, че идеологията им се състои от нетърпимост и цензура на голяма част от информация-

та, която циркулира из мрежовото пространство, и освен това поставят като приоритет сигурността на българите срещу циганските набези и дори предлагат формиране на гвардия. А не е ли видеонаблюдението, срещу което протестират, също възможен инструмент срещу т. нар. цигански набези?

При комунистическите болшевишки организации нещата стоят по малко различен начин. Основният проблем при тях е шизофреничната промяна, която настъпва при завземането на властта. Докато са в опозиция, комунистическите организации споделят голяма степен принципите на гражданското общество – интернационализъм, борба за граждански права и свободи, формиране на граждански организации от автономни и антивластнически характер с цел „отмиране на държавата“. Многобройните исторически, а и настоящи опити, обаче показват какво следва, когато едно такова движение завземе властта. От изразител на гражданското обществено недоволство то се превръща в точно обратното – разрушител на независимите граждански структури,

» » » продължава на страница 11

ДЕН НА КОНЦЕНТРАЦИОННАТА ПОБЕДА

Какво празнуваме на 9 май?

Има много поводи. На 9 май 1502 г. Христофор Колумб предприема последното си пътешествие към Америка. През 1876 г. по нашите земи още горят пожарите на Априлското въстание. През 1926 г. се извършва първото прелитане със самолет над Северния полюс. През 1960 г. в американските аптеки се пускат в продажба първите противозачатъчни хапчета. На този ден през 1873 г. е роден археологът Хауърд Картър, открил през 1922 г. гробницата на фараона Тутанкамон. През 1924 година се е появил на бял свят известният руски бард Булат Окуджава.

Въпреки това, най-известните събития, отбелязвани и спонтанно, и с официални мероприятия, остават Денят на победата над нацистка Германия и Денят на Европа.

На 9 май 1950 г. е създаден Европейският тръст на въглищата и стоманата – именно този акт е признат за начало на изграждане на Европейския съюз. Както виждаме, ЕС е бил заченат не като абстрактен демократичен идеал, а като конкретна транснационална компания с основни ценности печалба, печалба и пак пе-

чалба, осъществявана чрез експлоатация, експлоатация и пак експлоатация. Отварянето на вътрешните граници, премахването на визите, „свободното движение на стоки и хора“ – всичките изброени благини представляват подсигуриране на ефективното функциониране на мегакорпорацията „Европа“. Корпорация с точно разпределение кой ще работи и кой ще жъне плодовете на труда. Разбира се, държавните институции не са забравени, към колосалната помпа за пари са инсталирани стотици хиляди бюрократи, които контролират финансовите и стокови потоци и съответно смучат от тях.

Именно това е основната причина и за днешната криза. Впрочем, капитализмът успешно използва кризи като механизъм за „резарждане на матрицата“, стоварвайки последиците върху хората, принудени да продават своята работна сила. Истинските виновници се измъкват, освен най-калпавите.

Всички мечтатели от XIX век, писали и говорили за Обединена Европа като Джузепе Мацини, от чиито идеи е бил повлиян Васил Левски,

9 май е денят на победата на експлоататорите от цял свят над техните народи

биха се ужасили, ако можеха да зърнат монополистично-печалбарско-бюрократичното чудовище ЕС. Мечтите им са извратени и поругани – също както мечтите на Левски за свята и чиста република са омърсени от цялото развитие на България от 1878 година насам, въпреки инцидентните пробылщи на свобода всред общото потисничество във всички сфери на живота.

Накратко, Денят на Европа не дава много поводи за радост и празнуване, ако го разглеждаме като ден на началото на корпорацията ЕС.

Дали обаче има някакъв лъч светлина във факта, че на 9 май 1945 в Москва каца самолет, който носи

на Сталин подписаната от представителите на Третия райх безусловна капитулация? Та именно заради победата на Съюза на съветските **социалистически** републики над национал**социалистическа** Германия този ден е направо свещен в официална Русия, Украйна, Казахстан, Беларус, Молдавия, Сърбия, Узбекистан, Азербайджан и Армения. Празнуват го и западните държави като ден на Освобождението на Европа. Доколко е състоятелно подобно схващане?

Символът на Втората световна война е концлагерът

През 1939 г. СССР сключва договор с нацистите, а Сталин вдига тост на германския народ и неговия вожд Адолф Хитлер. Нацистите и болшевиките си поделят Полша – така започва Втората световна касаница. Червената Армия нахлува във Финландия. Отхапва от Румъния Буковина и Молдова. Анексира Прибалтика. Германия през това време също анексира, превзема, окупира.

Концлагери се строят както под червените бол-

шевишки, така и под червените нацистки знамена. Немците изостават, защото съветските концлагери съществуват още от 1918 г. по заповед на Троцки с одобрението на Ленин. През 1919 г. вече има 21 лагера. Към края на 1921 г. – 122 с около 100 000 затворници. През 1923 г. лагерите стават 315, възниква ГУЛАГ.

В крайна сметка нацистите не успяват да спретнат толкова лагери, колкото има в СССР, но се мъчат да наваксат с качество, организираност и технологии. Унищожават хора с газ, изгарят ги в крематориуми. Съветските им колеги се ослабят на глота, студа и изтощаването с непосилен труд, затворниците са изцеждани по великите строежи на „комунизма“ според рецептите на Маркс, Ленин, Троцки, Сталин.

Концлагерът като инструмент на войната е „изобретен“ от англичаните по време на Бурската война в Южна Африка. Редовната армия не може да се справи с бурските партизани и затова интернира цивилното население. Останали без подкрепа, партизаните накрая се предават.

» » » продължава на страница 11

Ефективността на гражданското общество в България

» » » продължава от страница 10

въвеждане на цензура, казионност, затвор за всеки обявил се против системата. Ирония е, че именно Христо Смирненски е написал „Приказката за стълбата“!

Екологичните организации и движения в момента негласно се считат за най-чист изразител на гражданското общество. Поемат различни инициативи, кампании, протести, свързани с екологията, без да претендират за каквато и да е власт. Всичко изглежда много добре, докато не се опре до въпроса за финансирането на въпросните организации. Повечето от тях представляват неправителствени организации (НПО), чиито членове всъщност са на заплата, която се осигурява предимно чрез финансирането на Европейската комисия! Това по своята същност е един парадокс. Най-големите замърсители на околната среда обикновено внасят доста пари в държавната хазна, именно поради това, че правят огромни печалби, независимо, че са на гърба на природата. Правителствата, от своя страна, внасят парични средства за членството си в Европейския съюз, който от своя страна чрез Ев-

ропейската комисия финансира подобни екологични организации, които се борят срещу тези, които ги издържат. Така се получава една верига, в началото на която имаме корпорации-замърсители, които действат с благоволенieto на местните правителства, а на изхода имаме екологични сдружения и организации, които се финансират с тези пари. Така всъщност излиза, че „чистият изразител на гражданското общество“ изобщо не е толкова чист, ами си е направо омърсен.

Макар да няма идеология на гражданското общество, то има свои принципи. **Анархизмът**, макар и да е идеология, в действителност съдържа всички принципи на гражданското общество – стремеж към свобода, справедливост, солидарност, федерализъм, инициатива, интернационализъм, антиавторитарност, безвластие. Единствените разлики са стремежът към изграждане на общество, базирано на тези принципи, както и революционните позиции и практики. За разлика от комунистите, анархистите имат вродена нетърпимост към държавата и смятат, че пътят към техния идеал минава през премахването ѝ, а не нейното използ-

ване и впоследствие вечно „отмиране“.

В практиката анархистите и гражданските борби са силно преплетени. Като се започне от организирането на взаимноспомогателни каси между работниците, поставили началото на социалното подпомагане, мине се през борбите за 8 часов работен ден, еманципирането на жените, антирасистките кампании, правата на хомосексуалистите и гр., се вижда, че анархистите имат роля на автономен и радикален изразител на гражданското общество и че те винаги са били част от него. Страните, в които има силно гражданско присъствие анархистите, обикновено са като авангард. Така например в Испания, Франция, Италия, Гърция, Германия, където има силно гражданско присъствие, ще забележим че има и най-много привърженици на анархизма. В страни, където няма толкова граждански вълнения, анархистите не са чак толкова силни – страните от бившия Източен блок.

Така и в България, в годините, когато има силно гражданско общество (до 1946 г.), анархисткото движение е във възход. Следвайки тази мисловна връзка, мо-

жем да стигнем до логичното заключение, че гражданското общество в България е слабо в момента, тъй като са слаби и анархистите.

Ролята на независимите синдикати

е да защитават интересите на трудещите се пред техните работодатели и държавата. Тази тяхна роля е преплетена с функциите на гражданското общество. Може да се твърди, че синдикатите представляват гражданското общество в областта на труда – формирането на работната заплата, колективни трудови договори, работно време, условия на труд, болнични, здравно и пенсионно осигуряване и др.

За разлика от други места по света, в България синдикатите не са толкова независими, което пречи на изпълняването на основната им функция – да защитават правата на трудещите се и да се борят за нови. Причините за това са основно две: оказването им политическото влияние и формата на борба.

Историята на двата големи синдиката у нас, КНСБ и КТ „Подкрепа“, винаги е свързана с определе-

на част от политическото пространство. КНСБ – със социалистите, а КТ „Подкрепа“ – със социалдемократите и либералите. Така не са случайни действията на КНСБ, които отбелязват 1 май, геня на труда, заедно с БСП, както и кандидатурата на председателя на Подкрепа Константин Тренчев за евродепутат от листата на либералите. Обвързването на синдикатите с определени политически партии влияе негативно върху независимостта им и създава противоречие между членуващите в тях и курса, поет от ръководството на синдиката. Този разрыв тече постоянно в годините след 1989 г., като синдикатите губят членове, които напускат поради разочарованието си. По неофициални данни дори е застрашена националната им представителност, т. е. над 100 хиляди членуващи в тях.

Другата линия, водеща до тяхната неефективност, са начините на водене на борба. Липсата на революционни синдикати у нас, които да не правят компромиси с исканията на трудещите се, до голяма степен отслабва силата на гражданското общество. •

(следва)
Ал. Пешунски

ДЕН НА КОНЦЕНТРАЦИОННАТА ПОБЕДА

Какво празнуваме на 9 май?

» » » продължава от страница 10

По-различно предназначение на концлагерите намират вождовете на болшевиизма. Всеки тоталитаризъм, когато идва на власт, забарва огромна маса недоволни. Затворите не стигат. Несъгласните хора са смъртна заплаха за режима. В концлагерите тоталитаризмът ги избива, за да осигури собственото си оцеляване и утвърждаване. Така са постъпили в Германия. В СССР отишли по-далеч. ГУЛАГ се използвал не само като средство за масово унищожение на хора. Червените лагери служели и като оръдие за **дисциплиниране** на покорения народ. Преминалите през тези кошмарни места на концентрирана низост и отричане на човешкото достойнство ставали напълно послушни, били пречупвани. Незавидната орис на лагеристите служела като нагледен пример за това как се третира нелоялността към режима.

Освен това, лагерите били източник на практически безплатна работна ръка, възкресен робски античен труд в модерната индустриална епоха. Троци по този повод дори горделиво

възкликва: „Кой казва, че робският труд бил неефективен!“

Нещо повече, в периода на подготовка за война в съветските концлагери били вкарвали цели воински части заедно с командирите им. Неслучайно униформата на лагеристите и на бойците от Червената армия е една и съща – само различна на цвят. Запазва се и йерархичната структура – отделение, взвод, рота, батальон, полк. Със съответните отговорници, също затворници. А след това им предлагали да „изкупят вината пред партията и народа“. Между чука на Вермахта и наковалнята на заградителните отряди от НКВД, не само въоръжените затворници, но и лоялните съветски войници нямали друг изход, освен да проявяват чудеса на героизъм.

Дали обаче това прави така наречената „велика отечествена война“ героична и справедлива? Какво друго е оставало на обикновените хора, освен да се бият отчаяно за живота си – Хитлер им предлагал кафяво нацистко робство, което им гарантирало ролята на затворници, вместо червеното съветско, в което все пак

имало шанс да бъдат надзиратели. Така над страха пред собствения режим надделял „здравият разум“ на дребния човечец. Разбира се, че е по-добре да си надзирател, отколкото затворник. Мечтата на роба.

В това се състои великата ирония на Втората световна война в Европа, че и в целия свят.

Първата световна касапница завършва с народни бунтове, войнишки въстания, с търсене на отговорност от държавници и капиталисти за това, че са накарали обикновените хора да убиват и осакатяват други обикновени хора, често дори нечужденци – например на един от балканските фронтове от едната страна е стреляла австро-унгарската армия, от другата – кралската югославска, но войниците и офицерите от двете страни били сърби и хървати.

За нещастие поривът към свобода от края на Първата световна касапница е бил успешно овладян от „революционери“ с тоталитарни идеали в умовете, но популистки привлекателни лозунги по знамената.

През Втората световна война нищо подобно не

се случва, не и масово. Всеки народ, всяка „нация“ остава вярна на идеологията на своята държава. Тържествуват концентрационните лагери, борбата е единствено къде да се „уреди“ човек – да не попадне в бараката загодливата тел, а да служи в казармата до нея. Чувството за справедливост е притъпено от облагите и привилегиите, които имат низшите надзиратели. Народите са покварени от своите режими, стават съучастници в престъпленията им.

Щом прогонват врага от своята територия, навлизайки в Чехословакия, Полша, Румъния, България, Югославия, Унгария, Австрия и особено в Германия, съветските войници – „героите“ – грабят, убиват и насилват цивилни, като грабежите и изнасилванията се поощряват от командването. Сиреч, не се държат по-добре, отколкото немците преди това.

Западните съюзници не изостават. В САЩ също процъфтяват концентрационни лагери – в тях вкарват американски граждани от японски и изобщо азиатски произход. Бомбардировачите на англо-американците подпалват цели гра-

дове, в които няма военни и промишлени обекти, но пък има много бежанци. В пожарите на Дрезден се топят тухлите на сградите. Още преди Хиросима.

Какво празнуваме на 9 май?

Освобождение? Източна Европа излезе от нацистките лагери, за да влезе в съветските. Не е тайна, че някои немски концлагери бяха използвани **по предназначение** от „освободителите“.

В окупираните от западните съюзници зони емигриралите богаташи се завърнаха, а сиромасите, дори окичените с оргени, отидоха пак да им служат. Вече не ги е страх от Гестапо, но пък остават дертовете и притесненията за работното място, неизплатения кредит, данъците. Подобрението е безспорно, ала само в сравнение с лагерната система на Изток. Свободата като идеал пак си остава в сферата на декларациите.

Добре е казано в един форум на рускоезичните анархисти: „9 май е денят на победата на експлоататорите от цял свят над техните народи. •

Шаркан

РАДИКАЛНАТА МУЗИКА

Улф Тоунс: песни за революцията

Тази ирландска банда за съжаление е слабо позната в България, въпреки огромната си популярност в различни точки на света. Музиката ѝ е отлична смесица от протестни и бунтовни текстове, съчетани с мотиви от келтския фолклор. Групата носи името на ирландския революционер Тиобалд Улф Тоун, който загива героично по време на Големия ирландски бунт срещу Великобритания през 1768 г.

Улф Тоунс са създадени в далечната 1963 г. в дъблинския квартал Инчикор от братята Браян и Дерек Уорфилд, като към тях се присъединяват по-късно Ноел Нагъл и Томи Бум.

Групата известно време свири в евтини ирландски пубове и участва в малки фестивали на фолклорната музика. През 1965 г. издава първия си албум „Foggy Dew“. Повечето песни в него са авторски, посветени на красивите места в Ирландия. Особено впечатление прави едноименната песен „Foggy Dew“. Тя е написана през 1919 г. от Чарлс О'Нийл и е посветена на Великденско-

то въстание в Дъблин през 1916 г. През 2001 г. песента в изпълнение на групата е използвана като основен музикален фон към игралния филм „Rebel Heart“.

През следващите 5 години излизат няколко албума, в които основният мотив на текстовете е насочен срещу господството на англичаните над ирландците. Засегнати са също и проблеми като бедността и правата на обикновените хора.

През 1972 г. излиза албумът „Let the People Sing“. В него най-ярко се откроява песента „Come Out You Black and Tans“, която в скоро време се превръща в символ на борбата на ирландския народ за свобода, независимост и справедливост и заклеяват въоръжените лоялистки групировки, които

тормозят мирното население под предлог, че се борят с Ирландската републиканска армия (ИРА). Други запомнящи песни са „First of May“, „On the One Road“ и „James Connolly“, посветена на убития през 1916 г. по време на „Великденското въстание“ в Дъблин народен социалист и синдикален геец – Джеймс Коноли.

От 1974 до 2004 г. Улф Тоунс издават още 11 албума, предимно песни с бунтовен характер. Много от тях са биографични – за известни борци от ирландската съпротива като Майкъл Колинс, Патрик Пиърс, Рори О'Мур, Джо Макдонал и др.

През 1980 г. групата издава албума „As Gaeilge“, в който песните се пеят на автентичен келтски език и за записването му са използвани автентични келтски музикални инструменти.

През 1987 г. Браян Уорфилд написва песента „Celtic Symphony“, която става своеобразен химн на футболния отбор от шотландския град Глазгоу – „Селтик“, основан от ирландски емигранти. •

По материали от Интернет

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага следните заглавия на анархистка литература на достъпни цени:

КНИГИ:

1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв
5. Моя път (спомена в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв
7. Заблуденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв
10. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв
11. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв
12. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв
13. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв
14. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв
15. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв
16. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв
17. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв
18. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв
19. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв
20. Спомена за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв
21. Агски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв
22. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв
23. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв
24. Спомена – Стоян Цолов	5 лв
25. Статии – Георги Божилов	10 лв
26. Христо Ботев – Евгений Волков	5 лв
27. Живот под черен небосвод – Георги Божилов	7 лв
28. Напред и ако пътят води към Голгота! – Георги Константинов	7 лв
29. Свободата, Санчо, е велико нещо! – Георги Константинов	7 лв

БРОШУРИ:

1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв
3. Що е анархизъм?	0,50 лв
4. Отговор на една върваца – С. Фор	0,50 лв
5. За общината	0,50 лв
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв
8. Килифарево народно въстание и килифарева чета	1 лв

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от **Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.**

АНАРХОКАЛЕНДАР

„Защото ние, хиляди безумци по земята, презрели всяко робство и измама, ще разбунтуваме със трясък океана и ще залеем тоя мръсен свят.“

Кръстьо Хаджииванов

- На 02.06.1876 г. е убит българският поет, публицист, анархист и революционер Христо Ботев.
- На 03.06.1966 г. умира безвластникът Атанас Герчев Деяков.
- На 06.06.1919 г. в гр. Бургас под редакцията на Марко Борзуков излиза анархистическият вестник „Комуна“.
- На 08.06.1908 г. във Ферзан (Мала Азия) на 18 годишна възраст умира Милан Арсов, участник в Солунските атентати.
- На 12.06.1856 г. в гр. Лерин (Македония) е роден анархистът Спиридон (Спиро) Константинов Гулагчев, идеолог на „сиромасомилството“ в България.
- На 14.06.1872 г. в гр. Иркутск (Русия) е роден безвластникът Юлий Цезар Розентал, създател и организатор на първите анархистически кръжоци в България.
- На 14.06.2002 г. в гр. Пловдив умира анархистът Христо Ганчев Бойчев, член на секретариата на ФАБ и сътрудник на вестник „Свободна мисъл“.

- От 15.06 до 17.06.1919 г. в София се провежда Първата национална анархистическа конференция, на която е учредена Федерацията на анархокомунистите в България (ФАКБ).
- На 20.06.1925 г. край село Белица (Ихтиманско) е убит анархистът Васил Бонев Икономов.
- На 22.06.1896 г. е екзекутиран френският безвластник Равашол.
- На 25.06.1856 г. умира немският философ и анархист Йохан Гаспар Шмидт (Макс Щирнер), автор на книгата „Единственият и неговата собственост“.
- На 27.06.1952 г. край с. Чулугово (Благоевградско) е убит от болшевишките милиционери поетът-анархист Кръстьо Хаджииванов.
- На 28.06.1936 г. умира анархистът Александър Беркман.

era.a-bg.net

**ЕВОЛЮЦИЯ,
РЕВОЛЮЦИЯ,
АНАРХИЯ –
предаване
за свободен
живот**

Екипът поднася „малки новини“ и представя света през очите на хората, които обичат свободата си и уважават нуждите на останалите. В предаването участват активисти от различни социално ориентирани организации на български младежи – студенти, анархисти, еколози, но тези, на които разчитаме, за да бъдем интересни и уникални, са слушателите. Всеки може да се свърже с екипа на предаването чрез скайп или чрез форума, а ние се стараем да не оставим неизразена позиция по време на живото предаване. Предаването се излъчва всеки четвъртък от 20:00 часа по тестовото радио на безвластниците. Когато няма живо предаване, на този адрес се въртят автоматични записи. Цялото съдържание на предаването излиза предварително на сайта, а ден-два след излъчването можете да чуete запис от него. •

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Тодор Василев, с. Турия	10 лв
2. Тодор Иванов, София	10 лв
3. Георги Цонев, Варна	100 лв
4. Георги Константинов, София	100 лв
5. Сестри Каишеви, с. Мурсалево	20 лв
6. Станчо Кърпаров, с. Бъта	20 лв
7. Величко Канев, Карлово	60 лв
8. Златко Златков, Нова Зеландия	200 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б О Б Б А Д, К Л О Н П Е Р Н И К
Ф А Б Б Л А Г О Д А Р И З А О К А З А Н А Т А П О Д К Р Е П А !

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ:

www.a-bg.net

сайт на „Свободна мисъл“:

sm.a-bg.net

имейл на ФАБ:

fab@a-bg.org

телефон за връзка с ФАБ

0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор
предпечатна подготовка
печат

А. Ванчев
„Свободна мисъл“
СИМОЛИНИ-94

АБОНАМЕНТ 2010

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ във ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв.; за 6 месеца – 3,00 лв.; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

